

Kengyel közti halászat (Polgár Lenintanya 1952)

Négyen összegyűltünk és rövid úton egyetértettünk Szabó Kazival és Villányi Lacival, hogy jó lenne egy kis halat enni. A hal mint lehetőség merült fel, mert éppen úgy éreztük, hogy jó lenne bármit enni. Ellátásunk a tábor konyhájáról nekünk egyrészt kevésnek tűnt – ami egy egész nap futkározó 10-12 éves gyereknél normálisnak tekinthető, hiszen ha tehetné, egész nap eszegetne. Másrészt Szatyor Győző bácsi minden igyekezete ellenére néha egyhangúnak tűnt, például előfordult, hogy egy hét minden napján karalábélevest kaptunk. Tudom a hét első két napján amikor Győző bácsi rávert a konyhaajtó fölött lógó sínarabra és sztentori hangon ordította, hogy ebédosztás még rohantunk az edényekkel, de hét közepén amikor kiderült hogy mostanában karalábéleves lesz igyekezetünk jelentősen alábbhagyott, még egy kis beszélgetésre is ráértünk megállni.

Szóval a hal kitűnő ötletnek tűnt, bár arra már nem emlékszem, hogy éppen akkor milyen menü járta. Négyen négy felé oldalogtunk és negyedóra múlva a szükséges tudással felvértezve elindultunk. A tudás arra vonatkozott, hogy milyen irányba ballag a géppisztolyos ávós őr, nem mászkál-e valahol egy „brigadéros” vagy egyéb kártékony és részünkre veszélyes valaki (ezen kicsit gondolkoznom kellett mert az ember szót ez esetben már akkor sem használtuk).

A módszer pedig abból állt, hogy lélekszakadva futottunk, majd pedig egy „most” vezényszóra bevetődtünk egy bokor mögé, de a bokor errefelé nagy ritkaság volt, szóval ez lehetett gazzal benőtt terület, alacsony földhányás, de a legbarátságosabb a nagyra nőtt lapulevél folt volt ami alatt igazán könnyen el lehetett rejtőzni. Onnan azután akinek legjobb volt a kitekintése némi leskelődés után közvetítette, hogy most megállt, most elindult, eltűnt a ház sarka mögött – várjunk még egy kicsit, nehogy visszaforduljon (mindezt persze halkán suttogva) – most szaladjunk ! És ez így ment szakaszonként amíg csak végleg el nem távolodtunk a tábortól. Kengyel egy kis vízfolyás, nevét arról a nagy kanyarulatról kaphatta, ami tényleg kengyel alakú volt. Méretét tekintve egy közepes vizesárok nál alig volt szélesebb, két partja zöld fűvel borított volt ugyan de előzőleg kiöntött a Kengyel és a vissza húzódó víz mindenféle növényi hordalékot tett a partra, és a korábbi áradást bizonyította még az is, hogy az alacsony gáton kívül itt-ott térdig érő víz maradt, kellemesen melegejtette a nap, cipőnket a cipőfűzővel összekötve vettük a nyakunkba és úgy gázoltunk a mederig. De ekkor már nem bírtam a kíváncsiságommal, rákérdeztem Lacira, hogy „és mivel fogjuk a halat ? ”, persze a válasz még mindig rejtélyes volt: „meghúzzuk a Kengyelt”. Akkor kezdett valami derengeni, amikor Laci a medret két oldalról szegélyező fűzfásor egyike, egy vénséges vén fűzfa mellől előteremtett egy fonott vesszőkosarat.

A kosár nagy volt, bemejtettük a vízbe – Laci fogta az egyik fülét én a másikat és igyekeztünk lendületesen úgy húzni, hogy a kosár egyik széle leérjen a fenékig. Közben persze hol én hol meg Laci csúszott bele az árokba, hiszen a nagy kosár szinte a két partot érte, ahol szűkült a meder.

Közben a partról Kazi irányította az akciót .

Rengeteg réti csíkot fogtunk, a hosszú húzások után társainknak gyorsan kiborítva, ők mellettünk jöttek a parton és a gazdaságtól „kölcönvett” zsákokat leterítve szedték róla össze ezeket a fürge kis őshalakat, igyekezni kellett, mert amint földet illetve zsákot értek mindjárt megindultak gyors kígyózó mozgással a víz felé. A kengyelt oda vissza „meghúzva” már indulunk volna vissza a táborba amikor a kiáradt parti vízben mozgásra lettem figyelmes. A sekély vízben menekülő halat kézzel elcsíptem, és örök életre megjegyeztem hogy nemhogy az ilyen méretes hanem még az apróbb törpeharcsának sem ez a kezelési módja, ahogy lendületesen rámarkoltam egyik bajusz tuskéje a tenyerembe, másik meg a hüvelykujjamba fúródott. Fájt is rendesen, jó néhány nap eltelt mire megfeledkezhettem róla.

Halászat közben teljesen szabadnak éreztük magunkat és ez nagyszerű volt. Ebben a lápos vízi világban elég jól eligazodtunk, sok vízimadarat és növényt megismertünk, visszatérve Édesapámtól és más felnőttektől kérdeztük a látott növények, rovarok és madarak nevét. Akkor még a réti csík nem volt védett és sok olyan madár volt amit ma már nem találni. Ilyen volt a bábaszarka (nagy örgébics) egyik kedvencünk. Bölömbika, gémek, bíbicek, barázdabillegető és persze vörösvércsék és egyéb ragadozó és nem ragadozó madarak vettek bennünket körül meglehetősen háborítatlanul, hiszen a környező tanyák népét is jobbra elüldözték. A nagyszerű és igazán eredményes kiszökés után persze a táborhoz közeledve megint erőt vett rajtunk a szorongás, fontos volt, hogy le ne bukjunk, és nem tudhattuk, hogy nem fedezték-e fel távollétünket. A visszatérés persze megint gyors futásokkal tarkított rejtőzködésekből állt. Végül a már előre elosztott zsákmánnyal osont be ki-ki a szobájába, barakkba vagy juhhodályba. Az Ormánságiak ismerték a csíkot, Ferenczi Imre, Iri édesapja tisztította meg, Dezső öcsém és a vele egykorú Németh Pisti a náluk fiatalabb Irivel elkerekedett szemekkel nézték, a nem mindennapos műveletet, mindenkinek jutott belőle egy kis kóstoló, nekem meg kérésre Nagyanyám sütötte meg a méretes törpeharcsát.